

STUDIEMATERIALE

ENETME

Af Eugène Ionesco

FOTOGRAF: ROBIN SKJOLDBORG

TEATRET VED SØRTE
HEST

Vesterbrogade 150, 1620 København V

www.sortehest.com

tlf. 33 31 06 06

BILLETBESTILLING

TELEFON 33 31 06 06, MAN. - FRE. KL. 12-16

UNG GRUPPE U. 25, 45.-/STK.

Spilleperiode: 20. okt – 2. dec 2017

Spilletider: Man-fre. kl. 20.00 og lørdage kl. 17.00

Varighed: 1t 15 min u. pause

FOTOGRAF: ROBIN SKJOLDBORG

Indhold

- Eugène Ionesco og *Enetime*
- Om det absurde teater
- Opgavekatalog
- Holdet bag forestillingen

Kære lærer

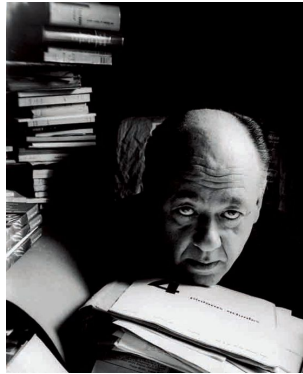
I undervisningsmaterialet til Ionescos **Enetime**, har vi samlet et idekatalog af informationer om forfatteren og det absurde teater.

Herunder mange forskellige typer opgaver som inspiration til, hvordan man kan arbejde med værket før og efter at have læst og/eller set stykket. De fleste vil sikkert finde teksten svær, hvorfor vi anbefaler, at man har læst teksten på forhånd.

Opgaverne henvender sig dog både til elever, der har læst stykket og elever, for hvem teksten er ny og er primært beregnet til fagene **dansk, fransk og drama** på ungdomsuddannelserne.

Vi håber, at undervisningsmaterialet vil være en hjælp til større forståelse af værket og dermed give jer større udbytte af forestillingen. Vi ser frem til at byde jer velkommen på Teatret ved Sorte Hest, og håber I får en fornøjelig aften og noget at tænke over, når I kommer hjem.

Rigtig god fornøjelse med forestillingen!

Eugène Ionesco

(1909-1994)

Eugène Ionesco er født i Rumænien i 1909. Hans første værk *La Cantatrice Chauve - Den Skaldede Sangerinde* fra 1950 satte gang i en revolution inden for dramatik, som senere blev betegnet **Det Absurde Teater**. *Enetime* havde premiere i 1951.

Ionesco har skrevet en lang række klassikere. Bla.a. : *Den skaldede Sangerinde*, *Enetime*, *Kongen skal Dø*, *Stolene og Næsehornet*. Derudover deltog han livligt i den offentlige debat om teatrets rolle i samfundet.

I alt skrev Ionesco 28 skuespil, hvor nogle af dem har været opført konstant siden 1950'erne. Han skrev desuden en række essays, anmeldelser, en novelle og en enkel film. Han illustrerede selv en del af sine værker, og i de sidste 10 år af hans liv levede han af at male og udstille disse værker.

Eugène Ionesco døde i en alder af 84 år den 28. marts 1994 og er begravet på den berømte kirkegård Cimetière du Montparnasse i Paris.

La Leçon og Det Absurde Teater

Ionescos opgør med den traditionelle teatertradition var først og fremmest baseret på hans personlige modstand mod teater. Han brød sig ganske enkelt ikke om at gå i teatret. Det irriterede ham, at han aldrig blev oprigtigt forført af skuespillerne og den realisme de forsøgte at udtrykke på scenen. Han sagde selv om at gå i teatret: ”At gå i teatret betød for mig at se tilsyneladende fornuftige folk blamere sig...” Ionescos modreaktion skrev sig ind i en helt ny teatertradition, der skildrer virkeligheden – ikke som den ser ud, men som den føles! En teaterform der taler til nogle andre dele af vores bevidsthed, som et abstrakt maleri eller en melodi.

Eugene Ionesco vrøvler ikke. Det beskyldes de absurde dramatikere ofte for at gøre. Deres leg med sproget og deres undersøgelse af de klicheer der udgør vores samtaler har den ufravigelige virkning, at vi bliver konfronteret med vores eget vrøvl. I virkeligheden er Ionescos dialoger generelt skræmmende præcise, poetiske og fulde af kulsort humor. Hans scenarier er oftest genkendelige hjem, hvori han skildrer mennesker der forsøger at navigere i en ubarmhjertige verden. Han spidsbelaster deres konflikter med overdrivelser og klicheer og giver os på fornemste vis et indblik i menneskets dybeste natur, når det udsættes for det optimale pres. Han angriber det, som han selv har kaldt: ”*Den universelle småborgerlighed... småborgeren, der tager imod alle de gængse slagord og fraser der er ens overalt.*”

I Ionescos uhyggelige komedie, udvikler en tilsyneladende harmløs undervisningstime hjemme hos Professoren og tjenestepigen Marie sig til vanvid mellem læren og en ung, ivrig elev.

Trods den unge piges evne til at multiplicere astronomiske tal, kan hun kun tælle til seksten. Det viser sig at eleven har lært sig samtlige regnestykker der findes udenad, fordi hun er ikke i stand til at ræsonnerer sig frem til resultater. Under et stadig større pres fra sin frustrerede lærer, udvikler hun tandpine der vokser i takt med hans eskalerende, sadistiske brutalitet. Midt i professorens uskyldige ønske om at udvide elevens horisont og viden gemmer der sig en fundamental kendsgerning om, at han vil besidde eleven og have hende i sin magt.

Enetime er en demonstration af, at bag al autoritetsudøvelse, som her eksemplificeres af en lærer-elev-situation, ytrer der sig al den vold og herskertrang, al den grusomhed og lyst, som findes i ethvert udtryk for magt.

Ionescos *Enetime* har rullet over de skrå brædder på Théâtre de la Huchette i Paris uafbrudt i mere end 60 år. Den absurde perle har siden uropførelsen i Paris i 1951 gået sin sejrsgang på danske såvel som europæiske scener, og man har kunnet opleve klassikeren i alverdens berømte versioner.

Opgavekatalog

Brainstorming før læsning / inden forestillingen

- Hvad tror du/I stykket *Enetime* handler om?
(Sammenhold jeres forslag efter I har set stykket)

Par-arbejde i forbindelse med tekstlæsning / inden forestillingen

FOTOGRAF: ROBIN SKJOLDBORG

1. Tid/sted/miljø?
2. Lav et mindmap med de 3 personer. Karakteriser og sammenlign dem.
3. Hvilken rolle spiller tjenestepigen Marie i forestillingen?
4. Beskriv hvordan mennesker generelt kommunikerer. Lav en liste over alle de kommunikationsformer I kan komme i tanke om.
5. Forestil jer at I skal sætte stykket op på jeres skole. Hvilket udtryk ville I give de forskellige karakterer i form af kostumer/makeup? Hvordan kunne scenografien se ud?
6. Er stykket relevant i forhold til vores liv dag? Forklar.

Gruppearbejde i forbindelse med tekstlæsning

Inddeling af klassen i 6 grupper:

1. Læs scenerne op i jeres gruppe – fordel rollerne mellem jer. Lev jer ind i rollerne!
2. Opsummér, hvad der sker og siges i jeres scene/scener.
3. Hvad lægger I mest mærke til i jeres scene/scener?
4. Hvilke af disse stilistiske træk indgår i jeres scener:
A: gentagelser B: modsætninger C: paradokser? Hvilken effekt har de?

Efter gruppearbejdet kan I opføre nogle af scenerne for hinanden.

Skriveøvelse efter forestillingen

Skriv en kort anmeldelse af forestilling og giv den fra 1 til 5 stjerner.

Holdet bag forestillingen

Medvirkende: Rosalinde Mynster, Mads Wille og Sarah Boberg

Instruktør: Maria Vinterberg

Scenograf : Marianne Nilsson

Dramatiker: Eugène Ionesco

Oversætter: Christian Ludvigsen

Lysdesigner: Søren Kyed

Lyddesigner: Søren Kyed

Kostumedesigner: Mikael Jensen

ROSALINDE MYNSTER

Rosalinde Mynster er dramatiker, skuespiller og kunstnerisk leder i Teater Tugt. Mynster fik sin filmdebut som 16-årig i Niels Ardens *To verdener* fra 2008, som byggede på en sand historie om et Jehovas Vidne. I 2009 blev filmen desuden det danske Oscar-bidrag i kategorien "Bedste udenlandske film". I 2010 spillede hun over for Thure Lindhardt i komedien *Sandheden om mænd*, og i 2012 var hun med i *En kongelig affære*. Hendes helt store folkelige gennembrud kom med rollen som Fie i TV 2's dramaserie *Badehotellet*. På de skrå bærdder

MADS WILLE

Skuespiller og tidligere leder af Husets Teater.

Mads Wille er uddannet fra Skuespillerskolen ved Aarhus Teater i 1998 og har siden bl.a. været tilknyttet Det Kongelige Teater, Grønnegårds Teatret og Folketeatret. Mads Wille debuterede i *Shopping and Fucking* på CaféTeatret (1998) og har siden medvirket i en lang række forestillinger på de københavnske scener – bl.a. *Den dobbelte troløshed* og *Lige for lige* på Grønnegårdsteatret, *Anne Sophie Hedvig* og *Fyrværkerimesterens datter* på Det Kgl. Teater. På film og tv han man kunnet opleve Wille i bl.a. *Der kommer en dag*, *Badehotellet*, *Den som dræber*, *Drabet*, *Rejseholdet*, *Forsvar* og *Ørnen*. Fra 2008-2016 ledede Wille Husets Teater sammen med Simon K. Boberg.

SARAH BOBERG

Sarah Boberg er uddannet fra William Esper's Studio i New York i 1993. Hun har bl.a. haft roller i filmene *Her i nærheden* (2000) og *Per Flys Bænken* (2000), tv-serierne *Rejseholdet* (2000) og *Hotellet* (2003) samt julekalenderen *Absalons hemmelighed* fra 2006. Sarah Boberg har desuden medvirket i tv-serien *Broen* fra 2011 og frem, og hun er også en del af den nye sæson af serien i 2018. I 2009 modtog Sarah Boberg desuden både en Bodil- og Robert-pris for sin præstation i filmen *To verdener* (2008). Sideløbende med sine roller på tv har Sarah Boberg medvirket i en lang række teaterstykker på bl.a. Betty Nansen Teatret, Husets Teater og Teater Grob. Senest medvirkede hun i *Den danske borgerkrig* (2016) på Nørrebro Teater og *Vrede* (2017) på Folketeatret.

MARIA VINTERBERG

Maria Vinterberg var i mesterlære hos bl.a. Sam Besekow og debuterede som instruktør med forestillingen *En verdensomsejling under bordet* (Café Teatret, 1996). Siden 2012 har hun siddet i teaterchefsstolen på Teatret ved Sorte Hest, hvor hun blandt andet værner om de absurde klassikere, stærkt illustreret i sin iscenesættelser af Samuel Beckett's *Glade Dage* (Teatret ved Sorte Hest, 2014) og *Slutspil* (2011). Marias instruerede senest *Den Skaldede Sangerinde* (Teatret ved Sorte Hest, 2002 + 2003+ 2017), *Godnat Albert* (Teatret ved Sorte Hest, 2016) og komedien *Anonyme sexister* (TeamTeatret, 2016). Hun har desuden instrueret bl.a. *HJÆLP!* (Teatret ved Sorte Hest, 2013), *Mr. Nice Guy* (Bellevue Teatret, 2004), *Enden er nær* (Bellevue Teatret, 2007) og *Gæster fra Rødby* (Bellevue Teatret, 2009) med Anders og Peter Lund Madsen.